

Oudste landschap van Nederland

Natuurparel De Vilt

Deze oude Maas-arm is 10.000 jaar geleden gevormd en afgesloten geraakt van de huidige Maas.

In de loop van de tijd is hier een uniek natuurlandschap ontstaan met bijzondere planten en dieren.

Rond 1850 hebben ze het veen in De Vilt afgegraven en ontstond er weer open water. Helaas groeide de Vilt weer langzaam dicht en vervuilde de bodem met een dikke laag slib.

Iedere zomer zorgde een hardnekkige plaag van blauwalgen voor veel overlast. Ongeveer 5 jaar geleden hebben ze De Vilt letterlijk leeg laten lopen. De oorspronkelijke vissen die in dit water thuishoren, zijn tijdelijk in grote bassins opgevangen en later weer teruggeplaatst. De vervuilende soorten, zoals de brasem, zijn uitgezet in visvijvers in de omgeving. Tegelijkertijd werd de dikke laag vervuilde slib door zwaar materieel verwijderd, zodat de natuurlijke kleibodem weer zichtbaar werd. Ook werd de vegetatie van wilgen rondom de oevers verwijderd. Daarna lieten ze De Vilt weer langzaam met schoon water vollopen.

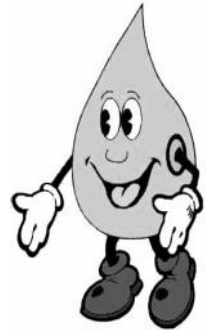
De metamorfose was ingrijpend en werd door de omgeving kritisch beoordeeld. Nu, een aantal jaren later, heeft het unieke landschap zich weer langzaam hersteld. De komende jaren zal dit proces van herstel doorgaan. Zeldzame dieren, als de roerdomp en blauwborst, worden weer gesignaleerd en de plantenrijkdom neemt ieder jaar weer toe. Jullie gaan een wandeling maken rondom dit unieke natuurgebied. Onderweg kom je verschillende opdrachten tegen die met het thema "water" te maken hebben. Veel plezier!

Voor meer informatie: www.devilt.nl

Wandeltocht bij De Vilt

Je volgt de blauwe route.

Opgaven A hoort bij de plek A op de kaart enz.

A Loop op de parkeerplaats naar een grote steen met daarin gegroefd een gedicht in het plaatselijk dialect.

1) Lees het gedicht hardop voor en probeer daarna het gedicht in normaal Nederlands te vertalen.

Schrijf de vertaling op. (2 punten)

2) Wie schreef het gedicht en wanneer was dit? (1 punt)

B Volg het pad. In het landschap staat rechts een ooievaarsnest op een hoge paal.

De eieren zijn inmiddels uitgekomen en de jonge ooievaars groeien snel. Hoeveel ooievaars kun jij op dit moment waarnemen in het nest? (1 punt)

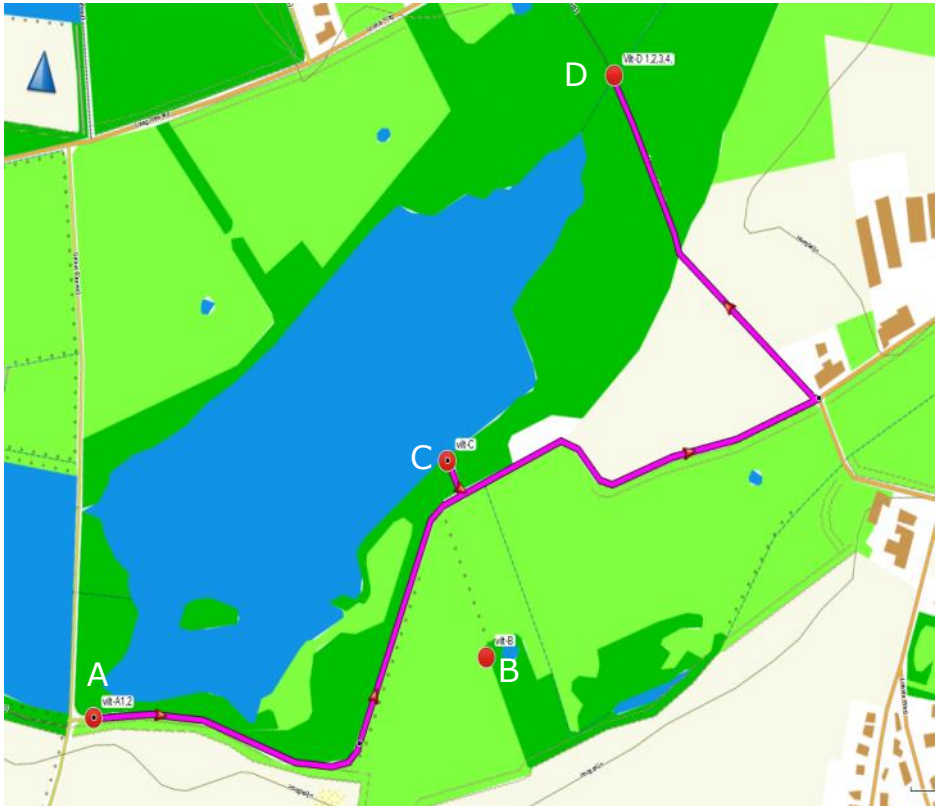
C Even verderop aan de linkerkant staat langs het water een

Infobordje: Hoe worden de door de rivier aangelegde bochten ook wel genoemd? (1 punt)

D Vervolg je weg tot een beeld van een varken en ga dan links af tot een bruggetje. Bij het bruggetje staat een peilpunt van Rijkswaterstaat.

Er wordt gesproken over het NAP. Deze waterstand wil niet zeggen dat het water daar echt zo diep is. De waterstand wordt vergeleken met een 0-punt dat ergens in Nederland is vastgesteld.

Wij zitten vrij zuidelijk en stroomopwaarts, wat betekent dat bij ons de waterstand, in vergelijking tot andere delen van laaggelegen Nederland, relatief hoog is.

- 1)) Waar staat de afkorting NAP voor?
(moeilijke vraag voor de mentor)(1 punt).
- 2) Wat is de huidige waterstand in centimeters? (1 punt)
- 3) Wat is de huidige waterstand dan in meters? (1 punt)

Rijkswaterstaat vindt het belangrijk dat het moerasgebied aan jullie rechterzijde, in droge tijden zoals deze, niet verdroogt.

- 4) Welke oplossing hebben zij hiervoor bedacht en hoe werkt deze?
(2 punten)

E Loop verder tot de harde weg en ga links af.

Bij kampeerboerderij 'De Vilt' hadden ze zeven jaar geleden een probleem. De straat heeft geen riolering en de grote groepen gasten produceerden veel rioolwater dat afgevoerd moest worden, een kostbare zaak dus. Gelukkig kwam de oplossing in de vorm van een speciale, biologische rioolwaterzuivering: de HELOFYTFILTER. Bij het terrein ligt een grote rietkraag met daarbij een informatiebordje. Bestudeer

de tekening en tekst en beantwoord de volgende vragen.

1) Waarvoor dient de septictank/vuilwaterput? (1 punt)

Via de vuilwaterpomp wordt het rioolwater via buizen bovenin de rietkraag gepompt, waarna het water langzaam door de verschillende lagen heen zakt en wordt gezuiverd van vuil. Na de zuivering wordt het schone water direct De Vilt ingepompt.

2) Welke drie soorten processen zorgen voor dit zuiveringsproces? In de lessen Mens en Natuur komen we hier nog op terug! (2 punten)

F Loop nu verder naar de Pauzeplek bij de kikkerpoel.

Natuurlijk ruim je alles op.

Bij het straatnaambordje 'Hoog Werveld nr.8' gaan we linksaf. Via het bruggetje over de Oefeltse Raam komen we bij het volgende NAP-peil. Deze is verscholen in een sloot vlakbij het bruggetje.

G Wat is hier de waterstand volgens het NAP-peil? Wat valt je op? (1 punt)

H Links staat in het veld weer een ooievaarsnest op een

paal. Een stukje verder ligt De Kleine Vilt. Aan de rand van het water staat een windmolen van roestvrijstaal.

Staat die hier voor de sier of heeft deze een functie? Zo ja, wat is deze functie dan? (2 punten)

Na het onverharde pad ga je linksaf de geasfalteerde weg op en volg je deze weg tot aan een bruggetje.

I Welke beek stroomt er onder deze brug door? (1 punt)

Ga over de brug en volg de weg. De Vilt ligt nu aan je rechterzijde. **Na 300 meter ga je rechtsaf een onverhard pad op.** Dit pad verdeelt De Vilt in tweeën en komt bij de fietsen uit.

J Bij de fietsen aangekomen, staat er nog een groot informatiebord. Bestudeer de tekst en afbeeldingen en beantwoord de volgende vragen.

- 1) Hoe lang geleden is De Vilt ontstaan? (1 punt)
- 2) Wat is het verschil in ontstaan van De Grote Vilt en De Kleine Vilt? (1 punt)
- 3) Waardoor werd het water de laatste jaren steeds troebeler? (1 punt)
- 4) Door welke maatregelen hebben ze de Grote Vilt tussen 2007 en 2010 hersteld? (2 punten)

Einde wandeling

Tot slot

1. **Hebben jullie de opdrachten als groep samen gemaakt?**
2. **Hebben jullie de route gevonden?**
3. **Wat vonden jullie het leukste van de tocht?**
4. **Welke voorstellen hebben jullie om de tocht nog beter te maken?**

